

Înmormântare ortodoxă și unele practici necreștine

Hristos ne invită să luăm jugul Său care bun este și sarcina Sa ușoară (Mt 11, 29) pentru că

Părintele Iosif Vatopedinul

El pune capăt, inclusiv în practica înmormântării, unor corvoade pe care omul și le-a pus singur prin păgânism și îndepărtarea de Dumnezeu. Referindu-ne la înmormântare, și date fiind momentele dificile prin care trece o familie îndoliată, preoții evită de multe ori să atragă atenția, iar unele obiceiuri împovărătoare se

perpetuează ca fiind tradiționale și creștine:

- acoperirea oglinzilor și a oalelor pentru a nu bloca sufletul în această lume. O practică fără rost pentru că sufletul nu e legat de materie, el e transcendent, din spațiul divin, și poate încă din viața pământească să fie răpit la cele cerești (Cor 12, 2), prin apropierea de Dumnezeu;
- spargerea unei căni la scoaterea sicriului din casă pentru a alunga spiritele rele este contrară credinței creștine;
- credința că sufletul se poate transforma în strigoi atât de mediatizată în filmele de groază de astăzi. Sufletul fiind suflare divină se întoarce la Dumnezeu și de se va fi asemănat lui Dumnezeu prin fapte bune, se va regăsi în El;
- așezarea unei căni cu apă și a unui covrig la fereastră pentru că sufletul ar avea nevoie de hrană;
- dăruirea de găini și a altor bunuri peste mormânt. Hristos ne învață "când faci milostenie să nu știe stânga ce face dreapta ta" (Mt 6, 3);
- vărsarea unui strop de băutură pentru potolirea setei celui mort sau cum că "ar cere morții" când cade mâncare pe jos;
- convingerea că ce se dă de pomană este folosit de suflet. Sufletul nu mai are nevoie de hrană sau haine, dar milostenia îl poate aduce mai aproape de Dumnezeu. De aici este neîntemeiată grija exagerată a unora ca în pachetul cu haine să fie tot

ce i-ar fi necesar celui decedat (inclusiv lenjerie intimă).

- a pune în sicriu obiecte de care sufletul s-ar putea folosi dincolo: monezi pentru a trece râul Styx (inclusiv aruncarea cu bani), pieptene, ac, ață, haine scumpe ș.a.; Hristos Însuși după uciderea lui Ioan a făcut pomenire înmulțind pâinile (Mt. Cap.14) și ne învață că e plăcută lui Dumnezeu milostenia în amintirea celui adormit. În schimb a pune obiecte astfel în mormânt este plăcut doar furilor sau arheologilor peste veacuri.

- oprirea la răscruci de drumuri cu cortegiul era un mod de a permite celor din vecinătate, din sat, să își ia rămas bun; astăzi a opri la intersecții în orașe este lipsit de sens.

- banii de ajutor sunt puși pe defunct sau la icoana din sicriu, dar ar trebui înmânați cuiva apropiat sau puși pe o masă din apropierea sicriului.

- împărțirea celor de pomenire în interiorul bisericilor face multă mizerie, zgomot și deranj celor care poate se roagă. Este indicată împărțirea în afara bisericii.

- credința că raiul ar fi închis în săptămâna dinaintea Paștelui și că cei ce mor în săptămâna de după Paști ajung în rai; este total deplasat să spui unei rude îndurerate că sufletul celui adormit nu intră în rai pentru că a murit când nu trebuie.

- a arunca pământ peste sicriu este de sorginte romană fără folos celui decedat sau cu vreo conotație creștină.

- alaiurile cu mult zgomot (pe ritmuri de manele sau cu fanfară) sunt contrare sobrietății și aduc multă neorânduială.

- la fel de necreștină este și expresia des folosită că cel decedat "a trecut în neființă", contrară credinței că sufletul e veșnic și că "așteptăm învierea morților" (Crez).

- e de folos să menționăm și obiceiul de a face pomana doar cu colivă. La multe biserici în zilele de pomenire se adună foarte multă colivă care din păcate se risipește. Dacă știm pe cineva în nevoi e bine să ne orientăm după ce credem că i-ar face plăcere să primească de pomană.

O altă practică necreștină este incinerarea, obișnuită în religiile orientale și tot mai răspândită astăzi în mediile sincretiste din occident. Chiar și în România, unele firme funerare au pe lângă înmormântare și oferte de incinerare, mai ales în orașele mari, cu costuri comparabile cu serviciile unei înmormântări medii.

Data fiind importanța pe care o are omul în integritatea sa (trup și suflet), **în ortodoxie se condamnă practica incinerării ca fiind o necinstire a trupului.** În a defini persona care a

+++++++

Sfânta Maria Magdalena, cea întocmai cu Apostolii (22 iulie)

Este destul de înrădăcinată în accepțiunea colectivă imaginea de desfrânată pocăită a Sfintei Maria Magdalena și aceasta în absența unor mărturii scripturistice clare. Se menționează doar că a fost vindecată de șapte demoni (Lc. 8,2), fără a specifica în mod predilect curvia, unul din cele șapte păcate de moarte. Șapte poate indica aici desăvârșita stare de vulnerabilitate în fața maleficului a omului care nu l-a descoperit încă pe Dumnezeu. Printr-o astfel de etichetare de desfrânată se trece în plan secund rolul apostolic al Sfintei.

Primele ficțiuni în această direcție au apărut în rândul gnosticilor, influențați de filosofii păgâne. De exemplu se păstrează de la ei, de la începutul secolului al II-lea, Evanghelia lui Filip sau alte scrieri apocrife care afirmă că Sfânta ar fi fost prostituată. Pe firul istoriei, peste patru secole, la Roma întâlnim o omilie a Sf. Grigorie cel Mare care identifică pe Sf. Maria Magdalena cu păcătoasa ce a uns cu mir picioarele Mântuitorului în casa fariseului (In. 12, 3) dar și cu adultera salvată de la omorârea cu pietre (In. 8, 7). Biserica Apuseană a retractat în 1969 o astfel de teorie, dar convingerea dăinuie mai departe între oameni, mai ales în apus.

În tradiția răsăriteană, Sf. Magdalena este "întocmai cu apostolii". Ea a predicat creștinismul în Fenicia, Egipt și Siria. A predicat și la Roma unde a vindecat-o de orbire pe fata Cezarului Tiberiu (+37). Se spune că aici ar fi uimit pe Cezar: ajunsă în fața lui ar fi ținut în mână un ou fiert și a spus Hristos a Înviat! Cezarul a râs și a spus că a învia Hristos e la fel cu a se face oul din mâna ei din alb

decedat, trupul are aceeași importanță ca și sufletul. Faptele bune ce au definit persoana dau slavă lui Dumnezeu și în trup, pentru că prin trup s-au lucrat acestea. De aceea cinstim trupurile sfinților - prin ele s-a sfințit numele lui Dumnezeu. Este creștinește să optăm așadar pentru înmormântare. Este o formă de mărturisire a credinței că vom învia. Nu este al nostru a judeca dacă incinerarea duce sau nu în iad, dar se pierde un prilej de a mărturisi și prin acest lucru ea este un păcat.

roșu ceea ce s-a și făcut îndată. A ajuns în cele din urmă la Efes unde a slujit apostolește alături de Sfântul Ioan Evanghelistul.

Noul Testament ne-o prezintă pe Sf. Maria ca Apostol între Apostoli. Provenea din Magdala, oraș între Capernaum și Tiberiada. Este menționată la răstignire (In 19, 25), alături de Fecioara Maria, Sf. Ap. Ioan și Maria lui Cleopa. Au asistat până la capăt văzând unde l-au pus în mormânt (Lc 23, 55), iar imediat ce a trecut Sâmbăta odihnei, femeile s-au întors cu miruri să ungă pe Cel din mormânt.

Sfânta Maria Magdalena este prima care anunță pe ucenici de Înviere. Vede piatra răsturnată și aleargă înapoi să cheme pe Petru și Ioan. Aceștia se întorc nedumeriți, iar ea rămâne și crezând că a fost mutat trupul pentru a se ascunde de cinstitori, plânge și vede doi tineri în mormânt dar și pe Cel ce i se pare a fi grădinarul (In 20). Este interesantă și afirmația Mântuitorului adresată Sfintei Maria Magdalena "Nu te atinge de Mine, căci încă nu M-am suit la Tatăl Meu; ci mergi la frații Mei și spune-le" (In 20,17). Sf. Grigorie Palama interpretează că doar Maica Domnului l-ar fi atins pe Hristos după înviere (Mt 23, 9) plină fiind deja de Duhul Sfânt încă de la Buna Vestire (Toma ar fi crezut doar văzând, fără a pipăi - In 20, 29). Odată suit la Tatăl ne este trimis Duhul Sfânt prin care primim Trupul și Sângele Său. O altă interpretare ar fi că Sf. Maria Magdalena este trimisă și ea în lume spre propovăduire și spre a "spune fraților" Lui că El se frânge lor prin Sfânta Euharistie și spre a fi atins și a deveni una cu ei prin harul Sfântului Duh.